

man lægge paa dem, som er nødt til at bøje sig ind under disse Vilkaar. Er det nu den rette Maade at komme ud over en Krise paa: at præmiere dem, der ved deres Forhold er Skyld i Krisen, præmiere dette Forhold og lægge Byrden ved Krisens Afhjælpning over paa dem, som er nødt til at gaa ind under Krisens Virkninger? Det forekommer mig, at det er baade urigtigt, uretfærdigt og uhensigtsmæssigt, idet det blot forlænger Krisen.

Det ærede Medlem Hr. Drachmann sagde endelig, at Industrien var anderledes organiseret end Landbruget — og det er jo rigtigt. Men, sagde det ærede Medlem, den er anderledes organiseret paa den Maade, at den beskæftiger mange Arbejdere, medens Landbruget kun beskæftiger faa. Dette er ganske urigtigt, Landbruget beskæftiger langt, langt flere Arbejdere end den Industri, som der her kan være Tale om at skaffe Beskæftigelse. Men det er ikke Lønarbejdere, det er ikke Folk, der har vedtaget en Tarif, at det og det vil de have, det er derimod Folk, der er nødt til Dag for Dag at gaa ind under Kronestignings Vilkaar; og ikke alene det, men de er ogsaa nødt til at gaa ind under det, som de andre foraarsager, fordi de ikke vil gaa ind under Kronestignings Vilkaar. Det er disse Mennesker, som de Herrer vil have til at bære Udgifterne; enten det saa skal ske paa den ene eller den anden Maade, er det i Virkeligheden det, der er dette Lovforslags Hensigt eller i hvert Fald vil blive dets Resultat, at man lægger en større Byrde paa dem, der allerede forud har faaet Krisen at føle i dens fulde Omfang, til Fordel for dem, der endnu ikke har villet gaa ind under Krisens Vilkaar, og for at hjælpe disse til at opretholde deres Modstand mod at gaa ind under Krisens Vilkaar. Det er dette, jeg har betegnet som i høj Grad uretfærdigt og i høj Grad samfundsskadeligt, idet det kun tjener til at forlænge og forværre Krisen.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Slebsager har bedt om at faa Ordet for tredie Gang under denne Behandling. Hertil kræves Tingets Samtykke. Hvis der ikke begæres Afstemning, forudsætter jeg, at Samtykket gives. (Ophold). Det er givet.

Slebsager: Den højtærede Erhvervsminister har stadig saa meget imod disse frivillige Overenskomster mellem Arbejdere og Arbejdsgivere, som jeg har gjort mig til Talsmand for, og den højtærede Minister mener, at det vil blive langt vanskeligere at faa Overenskomst i Stand med Kapital-

ejerer indenfor Virksomheden, end det vil blive at faa Overenskomst i Stand mellem Arbejderne og Virksomheden. Jeg er ikke sikker paa, at den højtærede Minister har Ret i dette. Jeg tør selvfølgelig ikke med Sikkerhed udtale mig derom, men hvis man ser paa alle de mange Rekonstruktioner af Virksomheder, der har fundet Sted i det sidste Par Aar, og hvorved meget store Kapitaler, baade Aktiekapital og vistnok ogsaa Obligationskapital, er blevet meget betydeligt nedskrevet gennem frivillige Overenskomster, skulde dette egentlig tyde i Retning af, at der godt kunde handles ud fra sund Fornuft mellem en Virksomheds Ledelse og Kapitalejerer indenfor Virksomheden. Jeg tror ogsaa, der er Mulighed for at komme den Vej frem overfor Arbejderne. Men selvfølgelig, hvis man stadig holder op for Arbejderne: Den Vej skal I ikke gaa, for hvis I ikke kan faa de tariffmæssige Lønninger ad anden Vej, skal I have dem derigennem, at Staten giver Tilskud til Opretholdelse af Lønningerne, for at Virksomhederne derigennem kan blive holdt i Gang — ja, saa er det givet, at saa kommer der ingen frivillige Overenskomster i Stand. — Det er alt, hvad jeg i Øjeblikket skal sige til den højtærede Erhvervsminister, ham har jeg svaret tidligere. Derimod maa jeg vende mig med nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Drachmann. Det ærede Medlem mente, at Grunden smuldrede bort under Venstres Standpunkt af 1872, og dermed mente det ærede Medlem antagelig det Frihandelsstandpunkt, som Venstre indtog. Se, hvis det var første Gang, jeg hørte en saadan Udtalelse, vilde jeg maaske i ganske særlig Grad have bidt Mærke i den, men det er en Udtalelse, som jeg har hørt ofte. Det ærede Medlem Hr. Drachmann er saare langt fra den første konservative Politiker, der fremsætter en saadan Udtalelse; i den Tid, jeg har beskæftiget mig med Politik, har jeg ofte hørt den Udtalelse fra Beskyttelsesfolkenes Side, at nu sang Frihandelen paa sit sidste Vers. Jeg ved egentlig ikke, om der er noget, der taler stærkt i saa Henseende. Jeg beder det ærede Medlem kaste Blikket ud over denne Sal: Venstre holder fremdeles paa Frihandelen, og vi viser i Praksis, ved vor Stilling her paa Rigsdagen, at vi vil holde paa den; Socialdemokrater og Radikale, ja, de holder da i alle Tilfælde i Teorien paa Frihandelsstandpunktet, og selv om de kan gaa med til Forslag som det her foreliggende, saa er det alligevel saadan knap nok det samme som at give sig Toldbeskyttelsen fuldt ud i Vold.....